

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET
 nová a lap szellemi részét illető minden közlemény int: zendő.

Kéziratot vissza nem adunk!

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal veszi fel!

Tiszturak gázsi-emelése.

Pécs, 1896. március 23.

(*) Katonai körökben nagyon is számítanak a magyar nemzetnek arra a lovagiasságára, a melytől az osztrák kormány, a Rajnkrath és a bécsi sajtó a kvóta fölemelésének könnyű szerrel való kivívását várja. Éppen a millennium évében tesznek súlyos lépést a katonai terhek emelésére; abban reménykednek nyilván, hogy az ünnep mámorában a magyar delegáció meg sem méri majd a számokat és a mit a szegény magyar tisztviselők és a még szegényebb magyar tanítók évek óta hiába várnak, megadják szó nélkül a gazdag generálisoknak meg alantasaiknak.

Megdöbbenéssel várja az ország, hogy mi lesz az eredménye az újra megindult tárgyalásoknak és igazán elő merészkedik állani a Bánffy-kormány a kvóta-emelés javaslatával. És hogy még cifrább legyen a dolog, ime, mindjárt fokozni is akarják talán a hatást azzal, hogy nemcsak az arány emelkedik, a melyben a közös költségekhez járulunk, hanem emelkednek maguk a közös költségek is olyan tételben, mely természetesen az állandóság jellegével bír, sőt a mely évről-évre nagyobb arányu, mert hiszen a tisztis létszám is szünet nélkül emeltetik.

Eltételezve minden mástól, tulajdonképpen senkinek sem volna kifogása az ellen, hogy a katonatisztek fizetési illet-

ményeit emeljék; mert bizony elég szerények azok és szintén nem állanak arányban a mai szükségleti viszonyokkal. Az első érv tehát, mely a katonatisztek külön kivételezése ellen szól, éppen az, hogy ők is igényt tarthatnak fizetéseik javítására.

Persze, hogy ők is; de nemcsak ők és nem is abban a sorrendben, hogy először jön a fegyveres erő, azután egy nagy semmi és végül . . . ismét a fegyveres erő. Még háborus időkben is helytelen volna ez a sorrend, hát még így, fegyveres békében, a mikor viseljük az évről-évre fokozódó katonai terheket és mikor mindig azt az argumentumot használják az állami tisztviselők fizetésemelési kérdéseivel szemben, hogy nem telik reá és hogy a kérés, bármennyire jogos, bármennyire méltányos is, nem teljesíthető.

Soha sem mondja ezt a magyar kormány, midőn a közös hadügyminiszter követeléseinek teljesítéséről van szó; de most az egyszer kivételt kell tenni a szokásos sablon alól, és ha forradalmat nem akar csinálni a polgári tisztviselők, beleértve a tanárokat és tanítókat is, általában az állami alkalmazottak között, a kik évek óta hiába kopogtatnak nyomoruságos helyzetük javításaért: úgy kell lenni bátorságuknak kijelenteni, hogy eddig és ne tovább.

Sokkal sürgősebb ennek a kérésnek végre valahára való teljesítése, mint a mit most a tiszték számára követelnek; mert

ezeknek a helyzete, arányban a polgári ruhában járó társaikkal, összehasonlíthatlanul kedvezőbb, többek közt már csak azért is, mert a tisztikar tagjai tulajdonképpen magános emberek, a kik pedig családosak közülök, azok meg a kaució kötelezettségénél fogva nincsenek és nem is lehetnek egyedül a javadalmazásukra utalva.

Van azonban még más tekintet is, mely háttérbe kell, hogy szorítsa, a legújabb fizetésemelési tervet, és ez az, hogy magában a hadseregben is van sürgetőbb szükséglet: az altisztek és legénység jobb javadalmazása és élelmezésének javítása, a mely ma már tűrhetetlen. Tűrhetetlen abból a szempontból is, hogy a fűrésztó szolgálat kellő élelmezés nélkül nem válhat katonáink harcképességének előnyére és tűrhetetlen azért is, mert a katonákat adó társadalom e címen újabb adóval terheltetik meg, mivel fiait, kiket a munkától és keresettől elvonnak a kaszárnyákba, azontul még jelentékeny anyagi segélylyel is el kell látnia, nehogy koplalással is negtoldják a súlyos katonai szolgálatot.

Tehát e szerint a legénység ügye előbbre való a tisztékénél és előbbre való annak a már-már becsületbeli adósságnak a lerovása, melylyel civil tisztviselőinek tartozik az állam és a melyre már el is van ígérkezve. Elég szegényes dolog, hogy az eligérkezés első szerény kezdetének sem tudott a kormány ura lenni idáig, a miért aztán, hozzá illő furfanggal, az

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A majom.

— Daudet Alfonz. —

Szombat van, ma fizetik a hetibért. Egy hét végén estefelé szinte előre érzi az ember a vasárnapot. Zsibong az egész külváros; korcsmaajtók előtt hívogató kiáltás, lárma, tolongás támad. E tovaömpölygő munkasraj közt, a mint a széles utat elborítja, egy kicsiny asszonyi alak siet ellenkező irányban fel a szűk utcáknak. Vékony kendőbe burkolódzott, kicsiny elvéznuzt képét nagy kalap fogja körül s a mint előre néz, egész alakja olyan boldogtalan, megriadt, olyan aggódó.

Hová megy? Mit keres?

Siető léptein, meredt tekintetén, mely még feltünőbbé teszi, milyen sebbel-lobbal törtet előre, mindenén meglátszik, hogy fejében egy kérdést hánytorgat:

— Nem jövök-e későn?

A szembejövők csufolódnak vele. Minden munkás ismeri, ők adtak neki csufnevet.

— Nini, a majom. Valentin majma! Megy az uráért. Prrr, majom, ksz, ksz!

Ingerlik a szegény teremést, de az nem hederit rá, csak megy előre lihegve, mert a sáncokhoz vívó utca meredekben kapaszkodik felfelé.

Végre odaért. Künt van a külváros végén, a szélső boulevard sarkán. Egy nagy gyár áll ott. — Épen kapuit csukják, a lefutó utcaárokba bocsátott gőz fűtől, sziszeg, mintha a vesztég álló lokomotívól jönne. A magas kéményekből még száll ki némi füst s az elhagyott épületekre feküdt meleg levegő olyan, mint az abbahagyott munkának forró lehellete. Minden elsötétült már, csak egy földszinti rácsos ablak mögött pisálkol még valami kis világosság: a pénztár lámpása. S ez is abban a percben alszik ki, mikor az asszony odaér. — Hát csakugyan későn jött! vége a bérfizetésnek. Mit csináljon most? Hol keresse urát, hol vegye el tőle a heti keresményt? Hogyan akadályozhatja meg, hogy el ne igya? — Otthon kell a pénz, a gyermekeknek nincs harisnyájuk, a pék sincs kifizetve. Nem bírja tovább. Kimerülten roskad le az egyik sarkokra s merően néz a sötétedő éjszakába.

A külvárosi korcsma rendre csupa fény, csupa zaj. A hallgatag gyárnak minden élete átömlött e lebujokba. Az ablakon át, melyek fakult üvegén mesterséges festésű üvegek állanak sorjában: méregzöld abszint,

vörös angolkeserű, chartreusi aranyviz, kiabálás, ének, pohárzörgés hallatszik az utcára, közbe a pénz vékony pendülése, a mint a munkától fekete kezek odaverték a fizető asztal márványlapjára. Összefont károkkal, asztalhoz támaszkodva, tompultan, fáradságtól kimerülten álldogálnak ott a szerencsétlenek s a fullasztó melegben felejtik, hogy otthon nincs tüzelőjük, hogy feleségük, gyermekeik vacognak, dideregnek.

Az elhagyott utcának egyetlen ablaka előtt, mely alacsony helyéről világít ki a sötétbe, félénken suhan egy árny fel a alá.

Keresd, keresd, szegény majom!

Jár, bandukol egyik pánlínásbolttól a másikig, le-lekuperodik, kendője csücskével kerek foltot tisztít a megereszkedett ablak sarkában, betekint rajta, aztán fut tovább, mind nagyobb, lázasabb izgalommal. — Egyszerre csak összerendül. Valentinje, ez a karcau, erős alak, ott ül épen szemben vele, fehér munkás köntösében; látszik rajta, hogy büszke a göndör hajára, csinos külsejére. Körülfogták s úgy hallgatnak reá. Igen okosan tud beszélni a Valentin s a mi fő: a végén ő fizet mindent. — Ezalatt a szegény majom dideregve tipeg odakint. Arcát az ablaküveghez nyomja s ezen keresztül látja a gátlángok széles nyelvét, iszákos urának asztalát teli üvegekkel, poharakkal s körülte mind e vidám képű embereket.

ellenzékét akarná felelőssé tenni; a mely pedig egy percig sem habozott, hogy leszámoljon az állami alkalmazottak jogosult igényeivel és azokat az államháztartás keretében lehetséges határokig teljesítse.

Pedig bizony ezek a határok még most is igen szerények, mikor a pénzügyminiszter fényes költségvetésekkel és még fényesebb zárszámadásokkal áll elő. Bevételeink emelkedő többletét folyton és örökké lefoglalja a közös hadügyminiszter, a ki telhetetlen, és nem is a szükségletekből veszi már követeléseit, hanem minden szélséget, minden abszurd ujitást milliókkal fizettet meg általunk, csak hogy minél alaposabban tönkre menjünk.

Manapság az állami tisztviselők, — és ez elég szomorú, — vak és tulhuzgó kortes-eszközei a mindenkor hatalomnak és rájuk van alapítva a többség produkálása. De mikor a megélhetésről van szó, ezek a különben készséges eszközök is tudnak elégedetlenek lenni és az elégedetlen kortes tudvalevőleg rosszabb a fizetett ellenségénél.

Ha mást nem, ezt okvetlenül megfontolja a Bánffy-kormány, melynek oly véghetlen nagy szüksége van a választási cselédségre, hogy annak hajlandóságaért még a hadügyminiszter duzzogását is elviseli talán, vagy pedig megérteti ezzel a hatalmas urral is, hogy a polgári hivatalnokok rovására nem favorizálhatja most a tisztikart, mert közelednek a választások. Eddig az ideig alighanem nyugodtak lehetnek az állami tisztviselők, az ő sorsuk javítása marad az első, ha mindjárt csak ígéret alakjában is. Szerencséseknek mondhatják magukat a mi állami tisztviselőink, ha nem is kapnak kézzel foghatót, legalább ígérnek nekik, — és ez is több a semminél.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Az ablakra nyomott asszonyarc olyan szemrehányó kifejezésű, e vidámság közt maga a megtestesült szemrehányás. Hasztalan, Valentin nem veszi észre. A mint elmerül a végtelen korcsmai vitában, mely minden pohár után élénkül és a gondolkodásra semmivel sincs jobb hatással a hamisított italnál, nem látja az asszony kutató, halvány arcát, a mely kívülről felé integet, a szomorú tekintetet, mely az övét keresi. Az asszony nem mert bemenni; nagy szégyen lenne az Valentinra nézve, pajtásai közül vinné haza. Persze ha csinos volna, de mikor olyan nagyon csunya!

Bizony pedig tíz év előtt, mikor megismerkedtek, igazán helyre, friss teremtés volt! Reggelenként találkoztak; az ment a gyárba, ő is munkája után. Ha szegény lány volt is, takarosán járt, olyan csintalan szeméjára volt; akár ez az egész csodálatos Páris maga, hol szalagot, virágot árulnak sötét kapubejárások alatt.

A mint megpillantották egymást, rögtön fellobbant bennök a szerelem: hanem azért várniok kellett sokáig, mert nem volt pénzük. Végre a legény anyja a maga ágyából adott nekik egy derekaljat, a leányé is hajlandó volt ennyi bőkezűségre s mert a kicsikét egyes műtermekben igen kedvelték, hol modelt ült, a festő urak egymás közt pénzt gyűjtöttek számára s a házasság megtörtént.

* **Hangok a távolból.** Abból az alkalomból, hogy a minapában fölemeltük szavunkat az ellen a merénylet ellen, melyet városunk polgármestere jónak látott megcselekedni a polgárság törvényben gyökerező jogainak arculesapásával és ez a cikkelyünk visszhangra talált ugyszólván az egész hazafias magyar sajtóban, naponkint kapunk üdvözlő sorokat közelből és távolból. Távol tőlünk minden öndicsekvési szándék; de érdekes tartalmánál fogva célirányosnak tartjuk a többi közül a következő levelet reprodukálni:

„Tekintetes Szerkesztő Ur!

Szerény tizenegy évnek édes és keserű napjain át mondhattam otthonomnak az Önök kies fekvésű városát. Nem fog tehát csodálkozni Tek. Szerkesztő ur, hogy még most is — miután az Önök körében 11 éven át lefolyt események a legmélyebb benyomásokat hagyták fön lelkemben — szellemben folyton vissza-visszaszálok Önökhöz és az események további fejlődését a legőszintébb érdeklődéssel kísérem.

Az Önök fájdalma az én fájdalmam, az Önök öröme az én kettőztetett örömöm. Képzelteti uram, mennyire fájt lelkemnek, midőn a budapesti hírlapokból értesültem ama tévesen közölt hírről, miszerint Pécs város közönsége üdvözlétével tiszteli meg azt a minisztert, a kinek legfőbb uristene a fekete-sárga lobogó, a ki — a mint ignorálta rendszeresen a nemzet legszebb aspirációit — úgy ignorálja a törvény- és társadalmi elvek kötelező súlyát, ignorálja a magyar birói kar ítélkező és elégtételt nyújtó jogát, a ki embert érthető legiszonytatóbb vádakra nem ismer más köteleességet a maga igazolására, mint egy dugába dőlt párbaj felől holmi nyilatkozatokat szélnek eresztene és pajtásainak, valamint lekötelezettjeinek és alárendeltjeinek kulissza mögötti ovációit fogadni.

Hogy az erkölcsi és társadalmi elveknek ily durva arculesapásához hogyan lehetett egy törvényhatóság képviselőtestületé-

Menyasszonyi ruhát egyik jóbarátnéja kölcsönzött, fátyolt egy női fodrásztól vettek bérbe s egy szép napon megindultak gyalog, végig az utcákon, hogy összeadassák magukat. A templomban előbb egy halottas misét kellett végig várniok, a polgármesteri hivatalban újra várniok kellett, mert a gazdagabbaké volt az elsőség. Aztán az ura elvezette otthonukba, kint a külváros egy téglával kirakott, szomorú szobájába. Ennek ajtaja utolsó volt egy hosszú folyosón, hova a többi szobából láрма, veszekedés hangzott, meg piszok tolt ki. Bizony a látvány igen alkalmas volt arra, hogy rögtön elvegye kedvét a páros élettől!

Boldogságuk sem tartott sokáig. Ura, ki kénytelen volt korhelyek közt dolgozni, ismét neki adta magát az ivásnak s ő tudta, hogy hiába beszél le róla; látta a többi asszony kisirt szeméit, azok sem mentek a munkával semmire. Mialatt Valentin valahol bor mellett üldögélt, maga belátogatott a szomszédnékhöz s ott ringatta karján gyermekét, tompultan, elbutulva, végtelen panaszkodás között. Így csunyult el lassankint, így nevezték el a műhelyekben majomnak.

Még mindig ott tipeg az ablak előtt, hallatszik csoszogó lépése, a mint a piszkos, nyirkos kövezeten jár fel s alá. Tompán, teli mellből köhög, mert az est nedves, esős, hideg. Meddig, meddig tőr még? Kétszer háromszor már a kezét is rátette a kilincse,

nek nem hogy többségét, de egyetlenegy független tagját is megnyerni — nem tudtam lelkem előtt sehogyan sem megmagyarázni.

A legmélyebben megingatva éreztem magam ama legbensőbb meggyőződésemben és az emberiségről alkotott fogalmaimban, melyeknél fogva — kivételes erkölcsi aberrationokon kívül — soha nem tudtam az embert romlottnak, az egyszerű és közkeletű társadalmi- és erkölcsi elvek iránt fogékonytalannak tartani.

Már pedig egy független törvényhat. bizottságnak nevezett irányu és szellemű határozata csakis a mellett bizonyítana, hogy az emberi társadalom egészben véve erkölcsileg igen képes ennyire devalválódni és hogy a jobberzés, az a meleg optimizmus, mely az embernek sokkal fundamentálisabb alapvonása, mint az aberrationalis pesszimizmus, tényleg teljesen elfajulhat és a legridegebb pesszimizmussá és mizantropiává válhatik.

Képzelteti, igen tisztelt szerkesztő ur, mennyire megkönnyebbült a lelkem, midőn ugyancsak a budapesti hírlapok közvetítésével b. lapjának igazán önérzetes és férfias nyilatkozatairól tudomást vehettem.

Azt az embert, kinek idegrendszerében csak valamelyest finomsággal nyilvánulnak az erkölcsi érzés villamos áramai, édesebben hatják át az ily önérzetes és férfias nyilatkozatok, mint a fakadó tavasz első meleg sugara a testünket, mint a kikelet pompája, mint a körülöttünk élő és virágzó természet ezer és ezer varázsa keblünket.

Bármily szép a természet, mégis sokkal távolabb áll az tőlünk, mint saját embertársunk.

Az alkotó végtelenség legszebb virágában az emberi szó- és beszédben csak embertársunk révén gyönyörködhetünk.

Az egészséges szellem pompás reflexiója a legbübajosabb művészetben: a nyelv- és

de nem mert benyitni. Egy gondolat végre bátorságot önt belé: hisz a gyermekeknek nincs otthon mit enniök! — Belép.

Alighogy átlépte a küszöböt, hangos rekedt röhögés fogadja s megáll, mintha lába legyökerezett volna.

— Valentin, itt a majmod!

Csakugyan nagyon csunya szegény. Rongyai át vannak ázva, arca sárga, a hosszas hiábavaló várakozástól, kimerültségtől.

— Valentin, itt a majmod!

— Reszketve, riadtan áli a szegény egy helyben. Az ura dühösen szökik föl helyéről. Micsoda? Még ide mer jönni, még nevétségessé mer tenni a pajtások előtt?

— Na megállj, majd megtanítlak...!

Fölemelt ököllel rohant neki s a szerencsétlent gunyos kacagás követi, mikor visszairamodik az utcára. Mögötte fut az ura néhány ugrással ép az utcasarkon utoléri. Körül minden sötét, egy lélek sincs közelben. Jaj neked most, szegény majom.

De nem. Ha a párisi munkás nincs kompániában, nem embertelen többé. Négy szemközt az asszonnyal megpuhul, elhallgat, szinte alázatossá lesz. Karonfogva térnek haza s az a hang, mely korholva, panaszosan, sírástól rekedten kihangzik messze az éjszakába, a hang: az asszonyé!

A majom boszút is tud állni!

beszédben nyilvánul és e bűbajos művészetnek megörökítője és terjesztője: a betű.

E sorokban tehát szerény köszönetemet és üdvözetemet menesztem Önhez, Tek. szerkesztő ur és igen tisztelt szerkesztő társaihoz; mert szivesek voltak oly józanul, oly elfogulatlanul, oly méltósággal és erkölcsi komolysággal és erélylyel nyilatkozni, hogy lelkemet újra megtisztíthatta az ébredő pesszimizmus már-már rügyező csiráitól és ismét tisztán adhattam vissza annak az élet kristály forrását: a bizalmat és reményt egy jobb jövőben.

Közéletünk, mely immár két évtizeden át a kontárság legsivárabb nyüge alatt nyögött, egy szebb, egy jobb, egy dicőbb erkölcsi jövőre fog ébredni!

Isten tartsa Önt sokáig nemes gondolkodásának teljes erejében és nyujtsa Önnek, a közpályán működőknek legszebb jutalmát, azt az édes tudatot, miszerint fölszólalásával közös hazánknak, közös polgártársainknak a társadalmi küzdelem legszebb virágát, legdrágább gyöngyét — a tiszta erkölcsi belátást — nyujtott.

Arad, 1896. március hó 21.

Őszinte tisztelője
Dr. Schmidt János
keresk. akad. tanár.

Ipartestületi közgyűlés.

Vasárnap tartotta a pécsi ipartestület Schmelcz Ferenc elnöklete alatt évi rendes közgyűlést.

A tagok igen gyéren szállingóztak úgy, hogy csak nagysokára verődhetek össze határozatképes számban és így a 10 órára kitűzött gyűlés 11 óra tájban volt végre megnyitható.

Elnök üdvözlővén a megjelenteket, leendő szavakban emlékszik meg hazánk fennállásának ezredéves ünnepéről; visszapillantást vet a hazai ipar fejlődésére és a midőn konstatálni kénytelen a mai nyomasztó viszonyokat, egyuttal annak a reményének ad kifejezést, hogy a második évezred küszöbén, a haza sorsát intező hatalmi tényesők tudatára ébrednek annak, hogy egy erős, öntudatos és hazafias iparososztály megteremtése nemzeti — országos érdek.

Ezután felolvastatott a testületi előjárásnak az Ausztriával fennálló vámszövetség felbontása és önálló vámterület létesítése iránt a keresk. minisztériumhoz intézendő felirat ügyében ama előterjesztése, mely szerint:

„mondja ki a közgyűlés, miszerint az Ausztriával való vámszövetség fentartása a magyar iparos-osztályra nézve káros, azt végpusztulással fenyegeti s hogy iparunk fellendülését és megizmosodását egyedül és kizárólag csak az önálló vámterület megteremtésében véli elérhetőnek.“

Az előterjesztés egyhangulag elfogadtatván, ez értelemben felterjesztés fog intézteni. Felolvastatott a testület mult évi működését vázoló jelentés, melyből közöljük a következőket:

„Junius havi ülésünkből megkeresés intéztetett a bizottsághoz az iránt, hogy a képesítéshez kötött iparágak fegyházakban való üzésének megszüntetése iránt hozott kongresszusi határozat elintézését a kormány-nál szorgalmazza; ugyancsak ez ülésünkből kérelem intéztetett Pécs város közönségéhez a testület céljaira emelendő ház telkének

adományozása iránt, mely kérelmünk ez idő szerint még tárgyalás alatt állván, az eredményről annak idején beszámolandunk.

A tanonc-munkakiállítás a mult évben is a belvárosi fin-iskola helyiségeiben tartott meg; mely kiállítás Schneider István felügyelő-igazgató ur fáradhatatlan és szakavatott rendezése folytán, az előző ilyenmü kiállításokat csinban messze felülmulta.

Elismeréssel kell itt adóznunk a mestereknek is, a kik nem sajnáltak időt és fáradságot, hogy tanoncaik a kiállításon méltóan részt vehessenek, habár számosan voltak olyanok, a kik tanoncaikat a kiállításban való részvételtől visszatartották a kikkel szemben ugyanezért az elnökség rosszszalását fejezte ki.

A kiállításban résztvevő összesen 93 tanonc 433 tárggyal; a rajzkiállításban 912 tanoncnak egy vagy több sikerültebb rajza volt bemutatva.

A Hoffmann-féle ösztöndíj mult évi kamatait előjárásunk javaslatához képest a város tanácsa Hergert Antal asztalos tanoncnak adományozta.

Augusztus havi ülésünkből határozta el az előjárás, hogy a budapesti iparos itjak országos egyesületébe 3 évi kötelezettséggel pártoló tagként belép; ugyancsak ez ülésünkből megkeresés intéztetett a pécsi kereskedelmi és iparkamarához, a postai utánvételi küldemények kézbesítése körül fennállott nehézkes eljárás módosítása iránt, mely előterjesztésünk kedvező elintézését nyert.

A kereskedelmi és iparkamarai ház felavatási ünnepélye alkalmával városunkba érkezett Dániel Ernő kereskedelmi miniszternél és Vörös államtitkárnál testületileg tisztelegtünk, mely alkalommal elnökünk üdvözlő szavaira, úgy a miniszter, valamint az államtitkár részéről is oly értelmü választ nyertünk, miként a kisiparosság sulyos helyzetének javításán az illetékes kormánykörök komolyan munkálkodnak és e fontos kérdést behatóan tanulmányozzák; a jobb jövő reményében türelem és kitartásra intenek és különösen a munkáskérdések a rendes mederbe való terelését hangsúlyozzák.

Testületünk előjárásága a mult év december havában a budapesti ipartestületek 50 tagu központi bizottságától, ugyazintén a szegedi társtestülettől felszólítottatott az iránt, hogy az Ausztriával kötendő vámszerződés ügyében mondjon véleményt.

Előjárásunk ugyancsak december havi ülésében foglalkozott ezen főfontosságú kérdéssel és egyértelműleg, határozottan és minden kétséget kizárólag az önálló vámterület felállítása mellett foglalt állást, mert csak ily módon véli a magyar ipar fejlődésének biztosítását és megizmosodását elérhetőnek; mely határozatunk a megkereső 50 tagu bizottsággal átiratilag közöltetett.

Nem mulaszthatjuk el hálásan megemlékezni tek. Vaszary Gyula ur, városunk rendőrfőkapitányának az iparosok támogatását és javát célzó amaz újabb áldozatkészségéről, mely szerint 100 frtot adományozott azon célszattal, hogy annak évi kamata az utolsó tanonc-évet kitöltő legjobb magaviseletü szorgalmas tanoncnak jutalomkép kiadásak; mely áldozatkészségért előjárásunk jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

Végül megemlítjük, miszerint úgy az építőiparosok, valamint a többi tanonciskola zárvizagáin azon meggyőződést szereztük, miszerint ipariskoláink nemcsak az oktatás, de rend és fegyelmezetség tekintetében is teljesen megfelelők; sajnálattal tapasztaltuk azonban, hogy az ingyenes továbbképző rajztanfolyam a segédek részéről, dacára gyakori figyelmeztetéseinknek és felhívásainknak, nem látogatattik kellőkép.

A számvevőség és pénztárnok jelentése a pénztár forgalmáról és a testület vagyoni állapotáról tudomásul szolgál.

„A mint a lezárt és a számvizsgálók által felülvizsgált és helyesnek talált pénztári számadás tanusítja, az 1895. évben a pénztár folyó bevétele 3197 frt 62 kr., kiadása pedig 2204 frt 63 krt tett ki; a pénztári készlet tehát az 1895. évi december hó 31-én 992 frt 99 krral zárult, mely pénztári felesleg az 1896. évre hozatott at.“

Az 1896. évi költségvetés változatlanul elfogadtatott. Végül az elnök megköszönvén az irányában nyilvánuló bizalmat, úgy a maga, mint az előjáráság nevében tisztéről lemond. A választandó elnök és szavazó bizottság kirendelését kérvén, amire azonban a közgyűlés ujjlag egyhangu felkiáltással, nagy éljenséssel megválasztja. Az immár hetedizben megválasztott elnök meghatva mond köszönetet a az elnöki széket újra elfoglalja. Előjárásági tagokul a következők választattak meg szintén egyhangulag:

Himmel Ferenc ács, Thurn Emil órás, Germán Ferenc asztalos, Holy Mihály asztalos, Romeisz György bádogos, Virágh János bognár, Borza Ignác cserepes, Kajdi István csizmadia, Rauss István csizmadia, Kecskeméti József cipész, Orf Gáspár cipész, Horváth (Halas) Antal építész, Radics Lőrinc kádár, Wachauer Károly kéményseprő, Krauszak Ferenc kovács, Rihmer János könyvkötő, Bäcker Alajos lakatos, Martinek József szobafestő, id. Kovácsits János mészáros, Haksch Károly sütő, Ganter Ferenc szabó, Grauman János hentes, Kovácsits Antal szijgyártó. Számvevőkké pedig: Orossy Sándor cukrász, Bencenleitner Lajos könyvkötő, Dezsőfy József cipész.

H i r e k.

Pécs, 1896. március hó 23.

Furcsa!

— Rejtélyes eset. —

Nekem is volt amerikai nagybácsim, mint annyi millió más balandónak.

De abban különbözött ettől a meglehetősen elterjedt speciestől, hogy — igazi volt. Sőt meg is halt.

Ezt pedig tudvalevőleg nem igen szokták megtenni.

Amiért pedig az én nagybácsim a világtörténelem lapjain unikumeszámba megy: az a hihetetlen, de mégis való dolog, hogy rám hagyta a vagyonát.

Asóta, a mikor az amerikai konzul értesített, hogy egy félmillió sterling áll rendelkezésemre az angol banknál, nincsen egyetlen nyugodt percem. A lelkiismeretem egy zakatol bennem, mint valami parlamenti botrány. Ugy vagyok, mint Midás a kincsével.

Tegnap az történt kérem, elindultam a szabómhoz, hogy majd kifizetem a számlám.

Ezt perese önök, remélhetőleg nyájas olvasóim, megint nem hiszik el. Mert önök tudják, — hisz a szabóm az egész világnak elmesélte, — hogy már ösödök óta nem látott saldirozott számlát. És egy éve nem voltam a Csicsogó téren, — a hol a szabóm lakik.

Tegnap elindultam hozzá.

Az utcán avval a büszke tudattal néztem mindent, hogy ha akarom, az enyém lehet, koca, ló, butor, arany, ékszer, ruha, asszony, minden.

Egyszer csak a sétatéren találtam magam.

„Ejnye, hisz a szabómhoz indultam!“ Visszafordultam és negyedóra múlva — a Király-utcában jutott eszembe a szabó, és a számla, mely kifizetésére vár.

Bosszankodva mentem a főtérre: Nos, negyedóra múlva a könyvkereskedésben voltam. Megvettem három tucat regényt.

„Tyűh! Hát a szabó?!“

Megint megindultam a Birka utca felé. Természetes, hogy a báránynál jutott megint eszembe a szabó.

„Hát ma nem jutok el hozzá?” — kiáltottam dühösen.

Rohantam a szabómhoz. De sajtáságos, minél közelebb értem a csicsogóhoz, a lábaim annál lassabban mozogtak, és végre is egy észrevétlen kanyarulatnál elvittek a „Hajó”-ba. — Ekkor rettenetes gondolat villant fel bennem. A lábaim nem tudnak a szabóhoz menni, ha fizetni akarok! Ösztön szerűleg felmondjak a szolgálatot!

És akárhogy is erőlködöm, nem tudok a szabóhoz menni.

Mit tegyek, kérem? Adjanak tanácsot.

Naptrend 1896. március 24-én.

Naptár: kedd, márc. 24. — Róm. kath.: Gábor. — Prot.: Gábor. Görög-kel: (márc. 12.) Teofaneusz — Zsidó: Nisan 10. — Nap két 6 órakor. — nyug. szik 6 óra 14 perckor. — Hold két 5 óra 47 perckor este; — Nyugszik 6 óra 37 perckor reggel.

Időjárás: hőméréklet 10 Cels. meleg, lény. más 758 — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változás nem várható, hosszúbb ideig állandó, derült és száraz idő.

Színház: Bodroghy 35 éves jubileumára: „A hol unatkoznak” vigjáték.

Pécsi vendéglősök évi rendes közgyűlése a Vigadóban.

— **(A kerületi betegségélyző pénztár)** Pécsen f. hó 29-én, a jövő vasárnap, tartja évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében délelőtt 10 órakor.

— **(Előmunkálati engedély.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a hidegkut-tamási helyi érdekű vasut részvény társaságnak, a m. kir. államvasutak és a társaság „Hidegkut Gyök” közös állomásától Szegzárdig fővonalként s ennek egy alkalmas pontjából kiágazólag a m. kir. államvasutak „Hidas-Bonyhád” állomásáig szárnyvonalként vezetendő helyi érdekű gőzmozdony vasutvonalakra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **(Öngyilkosság szerelemből.)** Szombaton este egy negyed kilenc óra tájban egy lövés dördült el a budaikülvárosi régi temetőben. Az arra járók besiettek a lövés zajára a temetőbe és ott találtak egy fiatal embert a bejárattól balra, a földön fekvő, eszméletlenül. Jobb halántékából ömlött a vér s mellette hevert a revolver, melyből egy golyó hiányzott. Ez a golyó oltotta ki a fiatal ember életét, a kit a helyszínére kísietett rendőrség már holtan talált s hulláját beszállították a temető halottasházába. Minthogy az öngyilkosnál semmi irás sem volt, kilétét nem is tudták megállapítani, csak vasárnap reggel tűnt ki, hogy Major József 19 éves, róm. kath. kereskedősegéd az illető. A jó családból származó fiatal embert végzetes szerelme vitte az öngyilkosságra. Szeretett valami hozzá nem való leányt s családja, mikor már meggyőződtek arról, hogy szerelméről s azon feltevéséről, hogy a leányt feleségül veszi, nem tudják lebeszélteni, e viszony miatt kitagadással fenyegette. Még ez sem tántoríthatta el szerelmétől s inkább az életet dobta el magától, semmint szerelmével felhagyott volna. Az öngyilkos szerelmest ma délután temették el.

— **(A döbrökői jegyző ügye.)** A multkor megirtuk, hogy Döbrököz község megfeleltette a jegyzőjének, Nemes Ignácnak, visszahelyeztetéséről szóló határo-

zatot és így az ügy II.-od foku elbírálás alá került. Most — mint dombóvári levelezőnk egyenesen a megyétől értesül — a II.-od foku hatóság helyben hagyta a visszahelyező ítéletet; ennél fogva Nemes most már legközelebb ismét elfoglalhatja a régóta huzódó ügy miatt nélkülözött dús jövedelmű jegyzői állást.

— **(Véres tett.)** Szabó Ferenc és Kis Sándor kölkedi lakosok a mult héten egy este Kölkeden a nagy kocsmában idogálván, annyira összeszólkoztak, hogy egymás ruháját tépték le egymásról. Nagy haragban váltak el egymástól. Másnap — József napján — Szabó Ferenc többé magával ismét a nagykocsmában volt, midőn Kis Sándor hátradugott kezében két tartva, s e szavakat hangoztatva jött a kocsmába: „Ma még embervért iszom!” Szabó Kisnek mozdulataiból azt következtetvén, hogy ő feléje tart s így az ő vérért szomjuhozza: fölkel a ülőhelyéről, fölkapott a földről egy nagy dorongot s ezzel oly erősen vágta kétszer fejbe Kis Sándort, hogy ez a második ütésre vértől borítva összerogyott. A sérülés az orvosi vélemény szerint életveszélyes lévén, a mohácsi járásbírószálgálóbírója másnap Kölkedre utazott a sérültnek kihallgatása végett. Ez alkalommal nyomban letartóztatta Szabó Ferencet. A vizsgálat folyik.

— **(Hivatalos hanyagság.)** Miniszteri rendelet írja elő — a törvény szakaszaira hivatkozva — hogy bármely állatjárvánnyal fertőzött községben a sertések, szarvasmarhák stb. háziállatok passzusait a hatóság tartozik beszélni s új passzust a kiviteltre mindaddig ki nem állítani, míg az illető község fertőzött hely, nehogy így behurcoltassék más, a véstől mentes községbe is az állatjárvány. Mindenki tudja azt, hogy mily károkat szenvedett Pécs város lakossága is a csaknem fél évig uralgott sertésvész és száj- és körömfájás miatt. Most, mikor már a város területe véstmentes, annak a veszedelemnek van kitéve, hogy a hivatalos felületesség, jobban mondva hanyagság miatt, újra behurcoltassék a sertésvész. Így a rendőrkapitányság mai nap konstátálta, hogy a fertőzött Püspök-Bogárdról, nem rögtön levágásra, hanem hizlálásra való 2 drb sertést megengedett az ottani hatóság — a passzus kiállításával — beszállítani Pécsre; továbbá, hogy Szigetvárról 5 drb ilyen sertést hajtottak fel a szombati hetipiacra, melyek közül 2 darab tegnap este elhullott. A rendőrkapitányság átiratban hívja fel a jelzett községek előljáróit a lelkiismeretesebb ellenőrzésre.

— **(Tanítók fizetés nélkül.)** Dombóváron az ipariskolai tanítók már jó ideje, hogy nem kapnak egy krajcár fizetést sem, mivel a mult évi államségélyt, — amely már régen ki lett ugyan utalványozva, — mindez ideig nem kapta meg az ipariskolai bizottság; ők meg — a pénztár üres lévén — fizetni képtelenek. Az elmúlt iskolaévben is csak úgy tudták a tanítók jól megérdemelt fizetését megadni, hogy a takarékpénztárból vették fel a szükséges összeget. Az idei iskolaévre meg — nagyon valószínű — nem is kapnak segélyt, mivel a költségve-

tést — hogyan, hogyan sem — a kitűzött időre elmulasztották beküldeni. Ha tán a segély — ments Isten — megtagadhatnák, hogy akkor miből fogják fizetni a tanítókat, azt még megközelítőleg sem lehet elgondolni. Pedig a tanítóknak sem adatott az Istentől különös kegyelem, melynél fogva ők nélkülözhetnék az anyagiakat, azért bármennyire legyen is a népnevelés és közmiveltetés eszményi fölfogása lelkükbe tapadva; bármennyire lebegjen is előttük a cél tette hevitő fönségben: mégis ön súlyával csügg a test gondja az ő lelkükön is és azt szabad röptében hátráltatja. Mindenesetre ajánlatos volna — a tanügy érdekében, — ha ezen tarthatatlan állapotban az intéző körök rövid uton változtatnának.

— **(Szökevény gyerekek.)** Tegnap este dr. Kereky Mihály ügyvéd egy vasárnapi kirándulásról jöven haza, a Kárász-kert mellett két kis gyereket talált. A két kis csatangoló polgárt a mint megszólította, hogy hová igyekeznek, azok megszeppenve, sirva vallották be, hogy megszöktek hazulról, a szüleiktől, mert nagyon unatkoztak otthon s szerettek volna világot látni a szép vasárnap délutánon. És most már nem tudnak hazamenni s azt sem tudják, hol lakik az apjuk, melyik utcában, csak nevé, annyit, hogy Gadó János. Az ügyvéd pártfogásba vette a két kis szökevényt és behozta magával egész a Makár-utcaig, a hol az épen arra járó Kovács Antal rendőrbiztosnak adta át őket. A rendőrbiztos fiakerre ültette a kifáradt gyerekeket és bevittette a városházához, a hol a rendőrség vette őket pártfogása alá arra az időre, míg kipuhatolták, hogy a kicsikék szülei a Mindszenti utcán laknak és átadták azoknak a kis szökevényeket, a kik ugyancsak nagy utat tettek meg, míg a Mindszenti-utcából kibarangoltak a Kárász-kert mellé s talán ott érte volna őket az éjszaka, ha dr. Kerekyben megmenőjükre nem találnak.

— **(Halálosások.)** Klobuchárich József nyug. körjegyző s állami anyakönyvvezető 59 éves korában szombaton délelőtt féltíz órakor Rácpetren meghalt. Temetése ma (hétfőn) délelőtt volt Rácpetre egész lakosságának őszinte részvétele mellett. — Farkas Mariska, huszonegy éves korában, tegnap Cegléden meghalt. Az elhunytban Ballier Sándor hírlapíró, lapunk segédszerkesztője, sógornőjét gyászolja.

— **(Körözött kőműves.)** Stiegler Ferenc kaposvári születésű, negyvenkét éves, nejétől elválva élő kőműves segédet keresi most a rendőrség. Stiegler ellen iparkihágás miatt a somogyi alispán adta ki a hivatalos körözvényt, mely szerint a körözött kőműves középnagyságú, szikár termetű, hosszasan arcu, barnás arcszínű, gesztenyebarna hajú, barna szakállu és bajszu ember s „nem tudni, hogy hány foga hiányzik.” No majd meg kell olvasni, ha elfogják!

— **(Behaszlisott proféták.)** Budai Gyula, szegzárdi csendőrfőhadnagy s kerületi parancsnok szociális izgatások miatt Simon tornyán letartóztatta Kolinger András ácsmestert és ennek fanatikus, 28 éves, szintén ácst fia Kolinger Ignácot, kiket Szegzárdra

szállítottak a kerületi fogházba. Kolinger Ignác Simontornya község és a környék lakóit édes atyja házába csóditette s ott kuruzsolás és imádkozás ürügye alatt szociális eszméket hirdetett s különösen a polgári házasság, valamint az állami törvények ellen is izgatta a népet. Kolinger a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy ő mindennap az Istennel beszél, ki neki utasításokat ad az emberiség helyes utra való térítésére, mely alapon — úgymond — isteni rendeltetése a törvények és a hatóságok, főleg a polgári házasság ellen a népet izgatni. Magát a nép előtt a két Kolinger sérthetetlennek állította s ha őket be is zárják, rövid idő múlva megnyilnak előttük a börtön ajtai; mert Isten egy egész sereg angyalt bocsájt rendelkezésükre, kik őket megvédik és kiszabadítják. A jámbor, hiszékeny emberek tényleg nemcsak Simontornya környékéről, hanem Szegzárdról is elzarándokoltak Kolingerékhez, kik többek között azt hirdették, hogy Isten kötelességükre tette, hogy az adót, a nyugdíjat, a polgári házasságot eltöröljék, s így a szegény magyar népen segítsenek. A hozzájuk jövőktől pénzt is zsaroltak ki, s erről irást is adtak, hogy ennek fejében a beteget meggyógyítják, a szegényeken pedig az átkos törvények eltörlése által segítsenek. Az alpróféták a vizsgálóbíró előtt tettöket nem tagadták, hanem mindent töredelmesen bevallottak. A szánandó népmámítás bizonyára Lipótmezőre fognak kerülni.

— **(Tűz a Kardos-úton.)** A tegnap délutáni kirándulók a Kardos úton majd nem nagy tűzijátéknak lettek a nézői. Az ut mentén a cserje meggyuladt és a száraz anyag recsegve-ropogva kezdett égni. Pár bátor munkás azonban odaugrott az égő cserjéhez és a tüzet lassankint elnyomták, jobban mondva belefűllasztották az utról a cserjére hordott porba és homokba. A tűz bizonyára valami, véletlenségből a cserje közé dobott, égő szivarvégből, vagy gyufából keletkezhetett s hogy nagyobb égés nem lett belőle, az csak a járókelők éberségének köszönhető.

— **(Elveszett vagyon.)** Nem egy szegény embernek egész vagyont képviselne az a brilliánt kövü fülbevaló, melyet szombaton egy pécsi polgár felesége elvesztett. A drága függő — valahogy kikapcsolódván — kiesett az asszony füléből. Kárát bejelentette a rendőrségnél s a becsületes megtaláló, ha oda viszi a brilliánt fülbevalót, illő jutalomban fog részesülni.

— **(Falusi csendélet.)** Csunya alakjai a század végének, a falunak az a két söpredéke, mely most egymást nagy bajba keverte. Két, dologtól irtózó, dőzsölő, a részegség legutolsó mocsarában fetrengni szerető már nem is egyén, hanem közel az állatokhoz — f. hó 19-én Nagy Vátyon, mint írja ottani tudósítónk, az egyik a másikat fejszével ütötte le, fényes nappal, nyílt utcán, emberek láttára. Fábrián János — az áldozat — már csak nevét hordozza az

embernek. Családjától — elprédálván a mit lehetett — már régóta elvált; nejét, leányát szintén odahagyta. Szenvédélye, hogy minél gyakrabban leihassa magát. Csak akkor dolgozik, ha éhes, vagy itatra nyílik kilátás. Rendes foglalkozása a faipar, a leg-sudárabb fenyőt (az uraság erdejéből, de nem tud fával) nincs, a ki úgy ki tudná választani, lajtorját készíti s kocsival viszi be a vásárokra, ha nem sok van, egyenkint a vállán. A mit így keres, az mind a torkára vándorol. Vásárokon alku szerepet játszik, ha van kit befogni. Elbutult alakja undort kelt inkább, mint szánalmat, szája trágárság, káromlás forrása, hazája a korcsma és erdő, Isten, vallás, erkölcs, törvény előtte ismeretlen fogalmak; adót nem fizet — s entrádni nem lehet — de e mellett sem község, sem okklésia számára kösmunkára kiállítani nem lehet. — És hát egy a társadalomból kiszaladt alak, az állatokhoz közel; azonban szerencsére nem vérengző természetű, és — az említett iparon kívül — a faluban rosszat nem mondhat róla senki sem. Olyan, a ki magának ártott legtöbbet. Most kétes, kigyógyul-e szörnyű fejszeből. És az áldozat. Lássuk a hőst: S é r a János duhaj, gyáva és vérengző természetű volt már ifjú korában is. A korcsmában, kártyásva és dőzsölve szeretné tölteni egész életét, s ha nem volt miből, holmi kis erőszakot sem riadt vissza. Egyszer borért betört egy szegény ember kárára, máskor vasvillával szurt melibe — persze orozva — egy gyereket;

lesz az isten jámbor szolgájának, a milyen bizalommal ő iránta viseltetett.

Vagy nem! Egyszerre tagadni kezdi, hogy Vas Aranka bizalommal volt iránta. Hiszen az utóbbi időben szokatlanul hideg, kimért volt vele szemben a viselkedése, akárha valami titkot rejtegetett volna előtte a leány.

És meglehet, hogy az a titok épen nem kedvező rá nézve. Hiszen Vas Aranka abban a korban van már, midőn férfi és férfi közt első teendője a leánynak párhuzamot vonni, összehasonlítást tenni s kinek javára ez az összehasonlítás a legjobban üt ki, azt — szeretni.

S a szerelem titkának kipuhatólására nincs hivatva a legbizalmasabb jóbarát se; sőt ő előle zárkózik el legnagyobb féltékenységgel, leghidegebb elővigyázattal a szerelmében mindenki iránt bizalmatlan leány-szív.

Az alkonyat homályától befedett liget bokrai között szerelmes csizék fűtyülnek fészekre hívó, boldogságos nótát s a fák százados lombkoronái között sárgarigó játszik a párjával s vadgalamb bűg a fészke mellett.

Saul szinte megsemmisülten vallja be magának hogy nem ismeri, mi a szerelem. Sok-sok leány között, a kiket naponkint lát, a kikkel ugyaszólván naponkint beszél, egy, csak egyetlenegy van szívéhez nőve. Vas Aranka. De ezt is félti inkább, mint szereti; félti a boldogtalanságtól s ha ma tudna valakit, ki örökre boldoggá fogja tenni a kedves lényt, ő lenne az első, ki megörülne szívéből ennek. Hanem nem tud. Csak azt tudja, hogy ő előtte is titka van annak a leánynak; hogy tehát őt nem szereti. Csak azt tudja még ezenkívül, hogy most Döme házi Athanáz, meg talán az az asszony, az apja

is a társaságok legszebb asszonya volna, ha kibujnók az odujából.

— Tehát itt lakik Pesten! Ezt nem mondta, csak gondolta magában Saul. És e gondolat hatása alatt valami borzasztót, valami félelmeteset érzett; valami közelgő veszélyre gondolt, a mi egyszerre tönkre fogja verni annyi sok szép reményét, édes boldogságát.

Miért félt? mitől tartott? maga sem tudta. Csak annyit tudott, hogy kerülnie kell a nagybátyjával való találkozást; csak azt tudta, hogy azt az asszonyt, a ki az apja boldogtalanságát egy egész életre megteremtette, a ki az anyjától meglopta a férje szerelmét: azt az asszonyt, a hol szeretik, ott többé semmi keresni valója neki.

Még egy ideig folyt a társalgás Hortense bárónőéknél s aztán Saul eltávozott. Másnapra, mikor Döme házi Athanáz látogatását várták, nem invitálta ugyan senki, de mindnyájan ezekkel a szavakkal bocsájtották el:

— A viszontlátásra!

Szinte természetesen találta est maga is. Hogy akár a bárónő, akár a tanácsosné, akár Vas Aranka különös figyelmébe ajánlja a holnapi napot, arra ismeretségük folytán semmi szükség sem volt náluk s mindig azzal váltak el tőle:

A viszontlátásra!

Igen: a viszontlátásra, de mikor?!

Az utcákon már kezdtek felgyújtogatni a gázlámpákat, hogy Saul elhagyta Hortense bárónő házat. Az esti sétára induló elegáns publikum sokasága hullámszott fel s alá az aszfaltjárdákon, a kiknek csoportjai közül

de a büntető igazság — mindent elkövetett atyja közbajnására — csak gyengén bánt vele. Mint kocsmá-buvót, a néphumor Kucsóbernek nevezte el a romlott embert, ki atyja halála után minden értékesíthető pénzzé téve, azt azonnal elkártyásta, dorbézolta, a családja ijesztésére többször vette a kezébe a fejszét, mint kellett volna. Végre, két gyermekére, s anyjára való tekintettel gondnokság alá helyeztetése kérelmeztetett, mely most van folyamatban, ha netán a processus lefolyásáig maradand valami. Addig foly a dárídó, a váltó-adósság, melyet a pénzügyesek oly könnyen folyósítanak — szaporodik, hogy 40—70 frt egy éjszaka elkártyásható legyen. S természetesen az ivás, az örökös mámoros állapot. Tegnap is jól beborozva jött az erdőből, midőn valaki azt mondta neki: „Siess, mert a Kis-Kovács Jankó otthon verekszik a feleségeddel.“ — Erre lovai közé vágott, de már az utcán találta szembe hozzá hasonló cimboráját, s rövid szóváltás után előbb mellbe lökte, aztán úgy ütötte a fejsze fokkal fejbe, hogy azonnal elterült s tovább egy félóránál önkívületben feküdt. Most orvosi kezelés végett Szent-Lőrincre vitetett. A hőst a falusi bíró a bikaiállónál záratta el; de reggelre hült helye volt. Most négy csendőrc van itt a tényállás felvételére. — Ime, egy undorító kép jelen társadalmunk nem valami nagy dicsőségére. Igen, mert ez a két kép nem áll magában. Csak az események emelték előtérbe. De ilyeneket összemarokkal mutat-

hatnék föl csak a kis községből is. Mióta itt a kártyajáték meghonosodott (a 70-es években), azóta egyre pusztulnak a birtokok, szaporodnak a nemesek, kik minden köztehertől felmentve önönmagukat, hasájuknak a kocsmát, foglalatosságuknak a kártya és ivás tivornyáját, iparuknak az orvvadászatot és erdei lopást (melyet bűnnek nem is tartanak) ismerik egyedül. A kártyázás a legmunkásabb napokon is undok saivajjal foly, közvetlen az iskola ablakai előtt. Undorodik az ember a bünbarlang előtt elmenni, hol álarc nélkül szemérmelenül kérkedik a bűn. És ezt senki észre nem veszi, nem tiltja, holott a törvény ugyancsak tiltja — hozzá pedig ez a helyiség nem is gentry-kaszinó. Vagy talán piscis a capite foetet? — Bizony gondolni kellene valamit a néppel, mely látva a nem törődést, levetkezi az erkölcsi szemérem utolsó ingfoslányát, s úgy fürdik az undok iszapos mocsárban. Egy pár erős birság a kocsmáros és a résztvevők nyakába sózva, egy pár meglepetés a csendőrség részéről, hathatósan elvonná a kedvet s legalább gátul szolgálna arra nézve, hogy napról-napra többen sodortassanak az erkölcsi veszélynek ez örvényébe, a honnan aztán nincs visszatérés, szabadulás. Vagy talán ez a kincstár érdekében történik így, hogy a kocsmák jövedelmezőkké tétetvén — a népesség romlására — szaporodjék a fogyasztási és méreg-kimérési adó? Kedvetlenül foglalkozunk a tárggyal, de midőn néhány év alatt

6—8 — családot eltartó — 1/4-ed telket láttunk elpusztulni s kétszer annyit ismertünk erős ingadozásban, a legjobb akarattal kiáltjuk oda az intézőknek: Itt baj van, tekintsenek reá, s intézkedjenek bölcse és erős karokkal, a koldusbotra jutandó ártatlanok áldása fogja jutalmazni tettüket. Az a mi itt megy — uti figura docet — égbe kiált. Ezt el kellett a közjó érdekében mondanom. Mustráció kedvéért adtam e két sötét alak fotografiáját. Fájdalom, folytathatnám, mert csak úgy vontam ki a tömegből ijesztő példa gyanánt.

— (Eljegyzés.) László Herminka kisasszonyt, özv. Lászlóné urnó, szigeti külvárosi postamester kedves leányát eljegyezte Jánosbázy Zsigmond aradi kir. adótitst.

— (Új tisztviselői állások.) Mint értesülünk, az igazságügyminiszter a pécsi kir. ítélőtábla területén levő kir. bíróságokhoz hét új irnoki állást rendszeresített.

— (A vak bicikli.) Vagyon vak ló, vak ablak, vak kódás, vak lárma és vagyon vak bicikli is. Ez a világtalan masina az esti órákban rendszerint a Ferenciek-utcájában ló-fut cifra kigyóvonalakban és van, kinek a tyukszemét lapítja meg; van meg, kinek az orrát fricskásza föl. Pedig van ám szabályrendelet az effajta bicikli-passziók ellen, amely rendelet a t. sportsman urak kutyakötelességévé teszi, hogy ha este gurigálni akarnak, hát lámpát vagy esetleg egy szentjánosbogarat tartoznak vasparipájuk

hol itt, hol ott bukkant fel Saulnak egy egy ismerőse, barátságosan üdvözlőlvén őt.

Bántotta ez a sürgős-forgás s félt, hogy arcán felismeri talán valaki azt a harcot, a mi a lelkében dült. Befordult hát egy kevésbé népes utcába s onnan a nagy körútra került s eldöntve a legelső fiakkerost, a ki ott vesztegelt a kocsiával, beletült s elrejtőzve a fiakker homályába, vitette magát ki a városligetbe.

A jámbor fiakkeros azt gondolta róla, hogy valami szerelmi találkára igyekszik ilyenkor ki a ligetbe és ugyancsak nógatta — jó borraivaló reményében — a lovait a gyors ügetésre.

S mert a jó borraivaló nem is maradt el, örömben „jó mulatást“ kívánt a passasérjának, amint az kifizetve a viteldíjat, cél nélkül vágott bele a liget sötétébe kezdő homályába.

Feje felett százados vén fák lombkoronája között susogott az enyhe esti szellő; lábai alatt besüppedt a puha, gyepes pázsit s körülötte virágillat töltötte meg a levegőt s madárdal csattogott bele az esti csendbe.

Mert a liget a szellő, a virágillat és a madárdal tanyája s ki nyugodalmat keres, ki pihenni akar: az csak a ligetbe menjen, hol a nyugalmat, a csendet megtalálja.

Saul bolyongva járt fel s alá a liget utjain. És jót tett lázas agyának a susogó esti szellő, levert szívének a madárdal, csüggeteg lelkének a virágillat. Tudott tisztán gondolkozni, határozottan fogadást tenni és minden eshetőségre kész erősséget meríteni.

Első elhatározása is az volt, hogy nem megy Vas Arankáékhoz addig, míg Dömházi Athanáz Hortense

bárónó vendége lesz. Bármit gondoljanak is azok, nem teheti, hogy ott találkozzék nagybátyjával, a hol mindig csak örömet, csak boldogságot érez. Holnap levélben fogja tudtukra adni, hogy elutazott valahová, vidékre, talán épen haza, Dömházára.

És itt eszébe jut a nőnje, Dömházi Jolán. Az áldott jó teremtés minden levelében, a mit hozzá ír, az apjuk sirjáról és az ő sikereiről, nagy hirnevéről beszél. Annál a sirnál megnyugszik, imádkozik; az ő dicsőségéből pedig új erőt merít és bizni tanul. Leveléből a tiszta megelégedettség, az igaz boldogság sugárzik ki, a mit csak néha árnyal be az aggodás ő érette, a ki ne nagyon törje magát a sikerek után, s ha talán belefárad a zajos életbe, jöjjön le ő hozzá, a kis fészekbe, Dömházára és pihenje ott ki magát.

Csakugyan, Saul úgy találja, hogy most le is kell mennie. Egyrészt így elkerüli a találkozást nagybátyjával, másrészt megnyugszik otthon Jolán mellett, a mire már bizony nagy szüksége van.

Különösen most, mikor úgy sem tudja, mit tegyen?

Csak azt érzi, hogy valami változás fog beállni nemsokára az életében. Valami veszedelem fenyegeti eddigi nyugodt, csendes életfolyását s ez a veszedelem onnan van, mert tudja, hogy apjának életét ki tönkretette, az él és talán boldog is, s mert biztos benne, hogy a hová Dömházi Athanáz beteszi a lábát, ott ő többé nem érezheti magát otthon.

És valami keserűség fogja el a szívét, amint Vas Arankára gondol. Helyette Dömházi Athanáz lesz már holnap mellette s a leány talán épen oly bizalmasává

orrára biggyeszteni. Az illetékes körök szives jó indulatába ajánljuk ezt a rendeletet.

— **(Kiállítók figyelmébe.)** A pécs-kerületi kiállítási bizottság az ezredéves országos kiállítás igazgatóságának hozzá érkezett átirata értelmében értesíti a kiállítókat, hogy a hét bizonyos napjain az egyes vasuti állomásokról, illetve vasuti vonalrészen a kiállítási tárgyakat gyűjtő külön kocsi fognak indíttatni, minek célja az, hogy a kiállításra rendelt tárgyak a kiállítás területére átrakás és kezelési nehézségek nélkül érkezhessenek. A külön gyűjtőkocsik indítási ideje: Pécs állomásról, a somogyszobbalatonszentgyörgyi, somogyszobbarcasi, kaposvár mocsoládi, báttaszék-dombovári, pécs-dombovári, tamási-miklósvári, sárbogárd-szegzárdi és gyékényes-dombovári vonalrészen kedd. csütörtök és vasárnap, — a baranyaszentlőrinc sellye-nasíci vonalrészen hétfő, szerda és szombat, — az eszék-vilányi vonalrészen vasárnap, kedd és péntek, — a dombovár-budafoki, somogyszob-dombovári vonalrészen hétfő, szerda és péntek. A kiállítási tárgyak a hét minden napján felvételnek ugyan szállításra, a darabárak akadálytalan és gyors szállítása érdekében kívánatos azonban, hogy a kiállítók kiállítási tárgyaikat a fentebbi szállítási napok figyelembevételével mellett küldjék a kiállítási területre.

— **(A „Pécsi Torna-Egyesület“)** vasárnap este 8 órakor zenés lampion-menetel üdvözölte elnökét, Trebits Ottót, névnapja előestéje alkalmából. Az ünnepelt Hemmerich Károly tornatanár, mint az egyesület művezetője üdvözölte, kérve őt, hogy az egyület továbbra is az eddigi ügybuzgósággal vezesse a biztos felvirágzás felé. Trebits meghatottan köszönte meg a nem remélt kitüntető megtiszteltetést. Ezután az egész menet egyik közeli vendéglőbe vonult s magnum áldomást csapott.

— **(Lopás a mézeshetek közben.)** Zsifkovics József gyári munkás Valpón beleszeretett Lukasics Mária. A leány is viszonzta a szerelmét s így nem volt más hátra, mint a házasság. Igen ám, de ezt meg igen hátravetette az a körülmény, hogy a legény nem került még ki a katonasor alól. A házasság így nem történhet meg, Zsifkovics azzal a szándékkal jött be Pécsre, hogy itt dolgozik addig, míg a katonasorból ki nem kerül s ekkor elveszi szive választottját. A szerelmes leánynak azonban hosszú volt ez az idő s kapta magát, bejött a legény után Pécsre s itt közös háztartásba lépve vele, kezdték átélni a boldogság mézesheteit. De nem hiába, hogy nem előzte meg ezt a törvényes áldás, nem is voltak szerencsések a mézeshetekben, mert a rendőrség avatkozott bele a boldogságukba s ma már az ujdonsült leányasszony el van választva a legényétől s kötött marsrutával utazik haza. Oka pedig ennek a szomorú fordulatnak az, hogy Lukasics Mária a mézeshetek szabad óráit arra használta fel, hogy — bejárónő volt s ily minőségben meglopta a gazdaasszonyt. A miért ügye a bíróság kezébe kerül.

— **(Vasárnapi riadalom)** Tegnap délután a vasárnapi sétálókat az országuton valami szokatlan látványosság zavarta meg, a mely azonban a látványosság fokáról csaknem életveszedelemmé fajult. Az országut melletti bikatelepről ugyanis kiszabadult egy tehén s utána rohant bőszerűen egy hegyeszarvu bika s fel-alá száguldott a két állat az uton nem kis rémületére az arra járóknak. Hát a furcsa vasárnapi látványosság — a mely

épen úgy tűnt fel, mint mikor a hűtelen asszonyt űzi-hajtja a férje — szerencsére minden nagyobb veszedelem nélkül ért ugyan véget, de mégis fel kell hívunk az arra illetékes körök figyelmét, hogy fordíttassanak nagyobb felügyeletet a bikatelepre és annak szereplőire, nehogy máskor is előforduljon a vasárnapihoz hasonló bika hecc, melyben az az egyetlen szerencse, hogy tehén asszony ság megjuhászodván, bika urnak is visszatért jókedve s nem követett el semmi szerelmes gentlemanhoz nem illő gorombaságot a riadva menekülő publikummal szemben.

Művészet, irodalom.

○ Szombaton a „Bajazzók“-ban lépett fel színpadunkon először Székely Irén operaénekesnő, ki csinos megjelenésével, biztos énektudásával és szép játékával csakhamar megnyerte a színházat csak félig megtöltött közönséget, úgy, hogy nyílt színen és felvonások után is viharos tapsokat kapott. Jól énekelt Kis Pista és Nagy Imre is, ki különösen jól volt disponálva. A karok, különösen a harangok kara nagyon ingadozó volt.

Az operát „Báránfyelhők“ egy felvonásos vígjáték előzte meg, melyben Kalmár Piroska kedves játéka tetszett. Jó partnere volt Balla, hanem a szerep nem tudása némileg befolyásolta különben jó játékát.

Vasárnap úgy a délutáni, mint az esti előadás üres ház előtt folyt le. Hja, itt a tavasz!

Törvényszék.

§ Sodrófás menyecske. Takács Mártonné kaposzekcsői lakosnál Fuchs Jakab községi végrehajtó végrehajtást akart foganatosítani a mult őszszel. Ez ellen azonban Takácsné tiltakozott, sőt a tiltakozásánál tovább is menve, az aktiv ellenállás terére lépett s egy sodrófával kezdte bebizonyítani a végrehajtó előtt, hogy ő nemcsak tésttagyurásban, de máskor is ügyesen kezeli a sodrófát. A vége aztán az lett a dolognak, hogy Takácsné asszony hatóság elleni erőszak miatt a pécsi kir. törvényszék elé került, a hol nyolc napi fogházra ítélték a sodrófás menyecskét. Takácsné nem apellált az ítélet ellen s abban megnyugodván a kir. ügyész is, a sodrófás menyecskét 8 napra bekaszták.

§ A meggyilkolt bányász. A mult év őszén a Péter-utcán halva talált Marocsa József bányász meggyilkolása miatt vád alá vett s elfogott Marocsa Józsefné szül. Merc Franciska bűnyűjében a pécsi kir. ítélőtábla 512. szám alatt kelt határozatával helybenhagyta a pécsi kir. törvényszéknek vád alá helyező végzését — melyet Marocsainé megfelebbezett — s most már további felebezésnek helye nem lévén, a körülbelül fél év óta vizsgálat alatt álló komplikált bűnyűben legközelebb ki fogja tüzni a kir. törvényszék a végtárgyalás napját, a mikor is a férjgyilkos asszony ügyében ítéletet fognak hozni.

§ Sörtolvajok. Tavaly nyáron Szóke János és Kincse József napszámosok Hirschfeld pécsi sörkereskedőnél álltak szolgálatban. A sok sörrel tele hordók emelgetése közben sörre igen igen megszomjaz-

ván, kapta magát Szóke János és két telt hordót az üres sörhordók közé hengergetett s este aztán Kincse Józseffel együtt elszállították a lakásukra s ott elfogyasztották. A sörlopás azonban kiderülvén rájuk, pénteken a pécsi kir. törvényszék előtt álltak lopás miatt, s Kincse Józsefet egy havi, Szóke Jánost pedig két havi fogházra ítélte a kir. törvényszék. S mivel Szóke János súlyos testi sérülésért most is egyévi börtönt ül a kir. ügyésznél, ezért rá nézve összbüntetésül egyévi és 7 heti börtönt állapított meg a kir. törvényszék.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márc. hó 23-án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A honvédelmi tárca tárgyalása folyt és a vita általános részét ma befejezték; a részletes vitát kezdik meg.

Első szónok Helfy Ignác volt, a ki visszautasítja pártja nevében a miniszter inszinuációját, mintha ők a honvéd-ezredeket a dinasztia ellen küzdők nevével akarnák elneveztetni. Hiába, az osztrák hagyományos szellem fő-fő tulajdonsága, hogy mindent, a mi e nemzet előtt szent, csak gyanúsítson és sárbatiporjon. A mi kirendelt honvédelmi miniszterünk 24 év óta nem mint magyar miniszter, hanem mint osztrák tabornok viselkedik. Bécsben mindig azt hangosztatja: Vigyázzatok, és ne adjatok a magyaroknak külön hadsereget.

Tóth Ernő és utána Hódosy Imre erősen védik határozati javaslataikat.

Ugron Gábor a miniszter kritikájára vonatkozólag, mely szerint a Házban sok felületest beszélnek, megjegyzi, hogy a képviselőknek joguk van kritizálni. A miniszter nem képviselő, csak államhivatalnok, a kit a képviselők bírálhatnak. Itt a képviselők az urak, a miniszter csak alkalmazott. Fölhözza ezután a honvédek élalmesése körüli szabálytalanságokat, a Szemnecc-ügyből ki folyólag a becsületbirósági tagok üldözését. Poroszország és Anglia történelme igazolja, hogy két év alatt a legkitünőbb tüzéség is kiképezhető. A miniszter mindig a nemzet és a dinasztia között áll. Mi nem közeledhetünk a koronához, mert a ki közöttünk áll, a mi honvédelmi miniszterünk folyton gyanusít. A történelem fekete lapjára rólunk ez lesz írva: Volt egy nemzet, mely magyaroknak született; de mindig osztrák érdekeket szolgált.

Szünet után Fehérváry Géza b. honvédelmi miniszter kijelentette, hogy ha biztosítják őt, hogy nem forradalmi vezérek nevével kívánják a honvédekre elnevezni, hajlandó ő felségének ez iránt javaslatot tenni. (Több kiáltások: Reverzalist akar!) A többi felszólalásokra nézve lényegteien választ ad; végül kéri a Házat, hogy ne forrongjanak folyton Bécs ellen, akkor a bizalom Bécs felől is erősebb lesz.

A többség a költségvetést általánoságban elfogadta, a határozati javaslatokat elvetette.

TÁVIRATOK.

— **Szeless idehaza.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szeless Adorján előtt ma reggel a törvényszék elnöke fölolvasta a francia kormány kiadási határozatát. Védője egyelőre szabadlábvaló helyezését kérte; de megtagadták. Ezután nyomban lekisérték a fogházba, hogy a reá mért 3 hónapi büntetését kiülje.

— **Kossuth gyásznap.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A gyásznap, melyet a fővárosi polgárság a függ. és 48-as polgári kör kezdeményezésére rendezett, a legimpozánsabb látvány volt a maga házafias komolyságával, a résztvevők óriási számával. 68—70 egyesület, 18 dalos egyesület, 17 vidéki egyesület gyászalagos nemzeti asztal vagy fekete sászlók alatt, fekete ruhában, megkülönböztető jelvényekkel, nagyszámu koszorut vevő részt a menetben, mely a Kalvin térről indulva, lassan, komolyan húzódtott a Kerepesi-uti temetőbe. Agg negyvennyolcasok, diszruhás egyetemi ifjak a Kossuth-nőegyesületnek 50 gyászruhás tagja a ezrekre menő tömeg ment a nagy magyar sírházhoz, hogy lerójják kegyeletük adóját. A sirra Endrey Gyula képviselő gyönyörű, nagy koszorut tett a függ. polgári kör nevében, melyre az egyesületek és magánosok sok koszoruján kívül tettek még koszorut a szegedi polgárok nevében a beteg fekvő Babó Emil orsz. képviselő helyett Glätz György, a fővárosi polgárság nevében Csémy Gábor, Hannig Gyula pedig a központi asztaltársaságok nevében s egyuttal gyászbeszédet is mondott, Bartók Lajos pedig alkalmi ódát szavalt a sír fölött. Este a fővárosi függ. és 48. polg. körben Barabás Béla gyászbeszédet mondott s a körben megjelentek a vidéki egyesületek is.

— **A kongrua rendezése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az egyházak segítésére szánt összegből a múlt év végén nagyobb összeg maradt fenn a kultusz miniszter rendelkezésére. Wlassich miniszter ennek következtében leiratot intézett az összes egyházmegyék püspökeihez, értéstükre adva, hogy ez összegből hajlandó a segítségre szoruló papok kongruáját, esetről-esetre benyújtott folyamodásukra, kiegészíteni. A püspökök azonban, tekintve, hogy ez az eljárás függési viszonyt hozna létre a segítettek és a kultuszminiszterium között, nem vették igénybe.

— **„Az Otthon“ közgyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az Otthon írók és hírlapírók köre tegnap tartotta évi közgyűlését Rákosi Jenő elnökletével. A tisztikari jelentés benyújtása, a múlt évi zárásadás jóváhagyása és az idei költségvetés megszavazása után megválasztották az új választmányt, mely nagyjában maradt a régi. A közgyűlés után bankett következett, melyen sok felköszöntőt mondtak.

— **„Az oláhok és a béke-kongresszus.“** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bukarestből jelentik: Az interparlamentaris béke-kongresszus romániai tagjai abban állapodtak meg, hogy nem vesznek részt a nyár folyamán Budapesten tartandó nemzetközi kongresszuson. A határozatot szököbbséggel hozták. A tanácskozás a kulturális irodájában, Urechia elnökletével folyt.

Laptulajdonos Felolós szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó

Hirdetések.

Ügynökök.

Vidéken lakó tisztességes egyének, kik a gazdasági gépszakmában jártassággal bírnak, és hasonmindságban már működtek magas jutaléktételek és előnyös feltételek mellett, nyerneik állandó alkalmazást **Reissenzahn Ant.** gazdasági gépgyár vas és fémöntőben Budapest. Eötvös utca 38. sz.

Siptár Lajos
pécsi kölcsönös segélyző-egyleti pénztárnok
amerikai szőlőtelepein Pécsen a következő tökéletesen beérett, az alábbi bizonyítvány tanúsága szerint teljesen fajtiszta
amerikai vesszők
adandók el.

Amerikai alanyok	1000 drb	
	gyökeres	sima
Rupestris Monticola	55.—	28.—
Rupestris Metallica	50.—	28.—
Solonis	32.—	16.—
Rupestris válogatott faju (nagy levelűek)	20.—	10.—
Riparia Selecta (75% portalis)	20.—	10.—
Gyökeres fás ojtványok, kitűnően összeforrvá, Rupestris és Solonis alanyokra nemesítve, a legjobb asztali- és borfajok 10 drb.	20.—	—
Ojtványokról levágott legfinomabb asztali és borfaju 80 cm. hosszú hazai vesszőre ezer drb	—	4.—

A gyökeres, úgy a sima vesszőknél körülbelül 50% ojtásra alkalmas, a többi pedig ültetésre, a sima vesszők hossza 45 és 50 cm. A megrendelés alkalmával 25% foglalóként küldendő be, a többi pedig utánvétellel egyenlített ki. Csomagolás és vasutra szállítás 1000 drb után 50 kr. Nagyobb megrendeléseknél árkedvezmény.

Végül, a mikor még a tökéletes fajtisztaságért teljes kezességet vállalok, bátorodom a t. rendelők figyelmét alábbi bizonyítványra felhívni:

344/1895. szám.

Bizonyítvány.

Mely szerint bizonyítatik, hogy Siptár Lajos pécsi lakos szőlőbirtokos amerikai szőlővesző-termele-telepe magas, száraz és kőves hegyen fekszenek, miért is a rólok lekerülő amerikai vesszők nem túl vastagok, de annál fásabbak, vékony belűek, sűrű izületűek s tökéletesen megérik, s így könnyen és biztosan gyökeresedők. — Továbbá bizonyítatik, hogy amerikai szőlőfajai, mint a Vitis Solonis, Rupestris Monticola, Rupestris Metallica stb. teljes fajtisztán vannak telepítve. Pécsen, 1895. augusztus hó 15-én.

Gábor József s. k.
kir. szőlőszeti felügyelő.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsvartartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsv csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt **veszélyes izgatástól**, ellenben a félig kötött szénsv gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsvartalommal erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzésnél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navrátil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek**, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

præservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

es. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítóknál,
Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.